

Tilburg University

Bijdrage noodzaak

Gribnau, J.L.M.

Published in:
Het Financieele Dagblad

Publication date:
2008

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Gribnau, J. L. M. (2008). Bijdrage noodzaak. *Het Financieele Dagblad*, 6-6.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Bijdrage noodzaak

Hans Gribnau

Zonder belastingen zouden wij onze vrijheid te grabbel gooien. Natuurlijk, als afgedwongen bijdrage aan de schatkist beperken zij onze vrijheid. Maar door belastingen kan de Staat allerlei activiteiten ontplooiën waardoor onze vrijheid meer wordt dan een lege huls, denk aan defensie, justitie, infrastructuur, gezondheidszorg en sociale voorzieningen. Overheidsinstanties en -voorzieningen maken het samenleven van grote aantallen mensen mogelijk en aangenamer. Zonder belastingen geen staat en zonder staat geen samenleving of individuele vrijheid. Tegenover de gedwongen bijdrage staat dus een arsenaal aan tegenprestaties. Belastingheffing is geen diefstal.

Ook de markt is gebaat bij belastingen, waaruit immers het rechtssysteem wordt bekostigd. Het recht beschermt tegen contract-

breuk en diefstal. De markt kan niet zonder zekerheid, vertrouwen in personen of bedrijven die men vaak nauwelijks kent. De overheid biedt door rechtshandhaving deze zekerheid. Ook zorgt zij voor een level playing field en het stimuleren van innovatie. Natuurlijk, de fiscus is een soort aandeelhouder van elk bedrijf, maar belasting betalen is een investering.

De overheid kan niet een onbeperkt aantal activiteiten ontplooiën. Hier zijn politieke en beleidsmatige keuzes nodig. Dat geldt ook voor de rechtvaardigheid van belastingen, de optimale mix van belastingen en de verdeling van de belastingdruk. Maar precies door belastingen kunnen wij hierover meebeslissen. Tegenover belastingheffing staat namelijk zeggenschap (no taxation without representation). Een regering wier inkomsten afhankelijk zijn van belastingen zal rekening en verantwoording moeten afleggen aan de belastingbetalers. Politieke regimes die niet afhankelijk zijn van

belastingen zullen zich weinig van hun burgers aantrekken.

Belastingen maken dus een vitale staat en overheid mogelijk, die op hun beurt voorwaarden zijn voor vreedzaam samenleven en vrijheid. Dat ieder zijn of haar fair share moet bijdragen staat dan ook niet ter discussie. Belasting betalen is een maatschappelijke plicht. Vandaar de publieke verantwoordiging als vooraanstaande personen een loopje nemen met hun fiscale verplichtingen.

Sommigen kunnen de verleiding om free rider te zijn niet weerstaan. In het verborgene van het aangiftebiljet, als een dief in de nacht, dat valt niet op. Dat leidt tot grote risico's in een steeds opener en transparantere wereld. De reputational risks zijn niet gering. Belasting betalen is dus een noodzakelijke bijdrage, die nog zekerheid biedt ook.

Prof. mr. J.L.M. Gribnau is verbonden aan Universiteit Leiden en Universiteit van Tilburg.

